

REDUIR I (RE)CONNECTAR ELS RAEE

Activitat

- Aquesta fitxa presenta una proposta didàctica per abordar la problemàtica dels Residus d'Aparells Elèctrics i Electrònics (RAEE), a l'ESO, Batxillerat i Cicles formatius, fomentant la reflexió crítica, la investigació i l'acció transformadora de l'alumnat.

Objectius d'Aprenentatge

- Comprendre la problemàtica global i local dels RAEE.
- Identificar les conseqüències ambientals i socials d'una gestió inadequada d'aquests residus.
- Desenvolupar la capacitat d'investigació sobre el cicle de vida dels productes electrònics.
- Proposar i executar accions transformadores a l'entorn proper (institut/barri).

Metodologia

- Edat/Nivell: ESO (Cicle Superior), Batxillerat i Cicles Formatius.
- Temporalització: 5 sessions de classe.
- Recursos: Projector, pissarra, connexió a Internet, accés a l'espai de l'institut.

FASE 1 | Introducció i projecció (1 sessió)

- **Projecció:** "Re Endollats"
- **Objectiu:** Introduir el concepte de RAEE i la seva relació amb l'obsolescència programada i el consum massiu.
- **Visualització:** Projecteu el vídeo de l'Agència de Residus de Catalunya: "[Re Endollats](https://youtu.be/A8uPfl_wBgo?si=bjHVRg96Q4zKwMIO)" https://youtu.be/A8uPfl_wBgo?si=bjHVRg96Q4zKwMIO.
- **Debat dirigit:** Després del vídeo, obriu un debat utilitzant preguntes
 - Quines imatges o dades del vídeo us han sorprès més?
 - Com afecta la "moda" o la "novetat" a la vida útil dels nostres aparells?
 - Quins objectes electrònics teniu a casa que ja no utilitzeu?

FASE 2 | Desenvolupament de les activitats (3 sessions)

- **Sessió 1. Anàlisi del Cicle de Vida i Materials**
- **Objectiu:** Conèixer els components (materials) dels aparells electrònics i el concepte d'obsolescència.
- **Procediment:**
 - Tria d'un RAEE: Per grups (3-4 alumnes), trieu un aparell electrònic comú (p. ex., un telèfon mòbil antic, un ratolí d'ordinador, una torradora).
 - Desglossament de materials: Enumereu els materials que creieu que conté l'aparell (plàstics, metalls rars com el Coltan, vidre, etc.).
 - Investigació Ràpida (Obsolescència): Busqueu exemples concrets d'obsolescència programada o percebuda relacionats amb l'aparell triat.
- Resultat: Creació d'un petit esquema o mind map que connecti el producte amb els seus materials i els conceptes d'obsolescència.

Sessió 2. La Ruta dels RAEE (Investigació)

- **Objectiu:** Investigar la gestió dels RAEE a nivell local (Catalunya) i global, especialment la destinació de l'aparell triat a l'activitat 1.
- **Procediment:**
 - Destí local: On hem de dur els RAEE al nostre municipi/barri (Punt Verd, Botiga, Deixalleria, etc.)? Busqueu la normativa de l'Agència de Residus de Catalunya.
 - Impacte global: Investigueu la ruta que prenen els components perillosos i els materials que no es reciclen correctament (p. ex., exportació a països com Ghana o l'Índia). Busqueu dades sobre la quantitat de RAEE generats a Catalunya l'últim any.
 - Efectes socioambientals: Analitzeu breument les conseqüències per a la salut dels treballadors i els impactes ambientals (contaminació d'aigua, terra) a les zones de desballestament il·legal.
 - Resultat: Elaboració d'un petit Informe d'Investigació per grup amb les dades trobades (fonts d'informació incloses).

Sessió 3. Creació de Decàlegs Digitals (Comunicació)

- **Objectiu:** Sintetitzar la informació i proposar canvis en els hàbits de consum d'electrònica.
- **Procediment:**
 - Utilitzant l'informe de l'activitat 2, cada grup dissenyarà un Decàleg per a la Reducció dels RAEE, centrat en un dels principis de la prevenció:
 - Grup A: Decàleg per a la Reparació (Centres de reparació, tutorials, etc.).
 - Grup B: Decàleg per a la Reutilització (Mercats de segona mà, donació, etc.).
 - Grup C: Decàleg per a la Compra Responsable (Etiquetes energètiques, durabilitat, etc.).
 - El decàleg haurà de ser presentat en un format digital atractiu (infografia, cartell digital, presentació breu).
 - Resultat: Presentació dels Decàlegs a la classe.

FASE 3. Acció Transformadora: El Punt Taronja (1 sessió)

- **Objectiu:** Impulsar una acció concreta i visible a l'entorn del centre per promoure la reutilització i la bona gestió.
- **Procediment: Disseny de l'Acció:** El grup classe decidirà entre dues opcions:
 - dirà entre dues opcions:
- **Punt de recollida temporal (Punt Taronja):** Organitzar durant una setmana un punt de recollida de RAEE petits i aparells electrònics sense ús (o per reparar) a l'institut. Es coordinarà l'entrega d'aquest material a un Punt Verd o entitat social.
- **Taller de primers auxilis tecnològics:** Organitzar un taller senzill de neteja o petites reparacions (canviar un cable, soldar, etc.) o un swap d'aparells electrònics senzills, amb l'objectiu de donar una segona vida al material.
 - Execució: Creació de cartells informatius per a l'institut utilitzant el Decàleg de l'activitat 3 i execució de l'acció (durant una setmana o una tarda).
 - Avaluació: Mesurar l'èxit de l'acció (quants aparells s'han recollit o reparat).
 - Resultat: Documentació fotogràfica i informe de resultats de l'Acció Transformadora.

Avaluació

- La participació en el debat inicial i a classe. (Activitat 1)
- La qualitat de l'Informe d'Investigació. (Activitat 2)
- El disseny i el contingut del Decàleg digital. (Activitat 3)
- La implicació i la documentació de l'Acció Transformadora. (Activitat 4)